

Egyetemi doktori (PhD) értekezés tézisei

**Az esztétikai önmegváltás problémája Péterfy Jenő,
Asbóth János, Justh Zsigmond és Gozsdu Elek
esszéiben és esszéisztikus szépprózájában**

Mórocz Gábor

Témavezető: Dr. Hörcher Ferenc

DEBRECENI EGYETEM

Irodalomtudományok Doktori Iskola

Debrecen, 2017

1. Az értekezés tárgya és célkitűzései

Az értekezés célja, hogy négy XIX. századi (illetve XX. század eleji) magyar szerző – Péterfy Jenő, Asbóth János, Justh Zsigmond és Gozsdu Elek – esszé- és prózaírói munkásságán keresztül bemutassa: hogyan jelenik meg az esztétikai önmegváltás problémája a magyar eszmetörténetben. Ez a kérdéskör egyben az individualitás antropológiai természetű problémájával is szoros összefüggést mutat. Azt vizsgálom, hogy az említett szerzők műveiben tematizálódó modern, autonómiára törekvő, diszharmonikus karakterű individuum hogyan próbál kifejezetten „esztétikai” megoldást találni önnön legalapvetőbb, egzisztenciális problémáira.

A dolgozatban szereplő individuumok irodalom-metafizikai, illetve narratológiai szempontból meglehetősen heterogén csoportot alkotnak. Vannak köztük: 1. valós történelmi személyek: esszé- és prózaírók (Péterfy Jenő, Asbóth János, Justh Zsigmond, Gozsdu Elek, illetve szellemi elődeik, szövetségeseik vagy ellenfeleik: Kemény Zsigmond, Salamon Ferenc, Ignótus, Malonyay Dezső); 2. olyan történelmi alakok, akik esszéportrék, jellemrajzok „pszeudo-valóságos” hőseivé lényegülnek át, s akik gyakran az őket megörökítő esszéisták alteregoi is (Kemény Zsigmond Széchenyi Istvánja; Péterfy Jenő Kemény Zsigmondja; Justh Zsigmond Aggházy Károlya; Justh Zsigmond Mednyánszky Lászlója); 3. esszéisztikus szépprózai alkotásokban szereplő, fiktív nevet viselő szerzői alakmások (például Asbóth János regényhőse, Darvady Zoltán).

Eszmetörténelmi perspektívából szemlélve mégis problémamentesen együtt tárgyalhatóak ezek a különböző létszintekhez tartozó figurák. Mindannyian magas szintű önreflexióra, önismeretre törekvő (intellektuális), ugyanakkor érzékeny, érzelmekben gazdag személyiségek, akik alkatukból következően alig képesek vagy egyenesen képtelenek a fennálló rend keretei között egzisztálni. Valamennyiükre jellemző az is, hogy amikor a „kisszerű” realitás, illetve saját létük börtönéből kiutat keresnek, az esztétikum – a művészi alkotás vagy a művészeti befogadás – alternatív világában találnak menedéket a maguk számára. Egy olyan léterületen, amelyet a náluk józanabbak sterilnek tartanak; ők viszont „művészethívőként” azt feltételezik: e szféra a legkevésbé sem életidegen, mert valódi,

érvényességüket soha el nem veszítő értékeket hordoz, amelyekbe bármikor belekapaszkodhat a szenvedő, szorongó, menekülő ember.

Hogy azután ez a sokak számára abszurdnak tűnő törekvés sikeres vagy sikertelen, hosszan tartó vagy átmeneti, illetve hogy az „esztétikai” mozzanata egy-egy ilyen kísérlet ideje alatt összekapcsolódik-e etikai, esetleg politikai tartalmakkal vagy sem, azt az értekezés mindegyik „szereplőjénél” külön-külön mutatom be. Ahogyan azt is: vajon e hősök magányos individuumokként indulnak el az esztétikai önmegváltás útján, vagy épp ellenkezőleg: „vállalkozásuk” eredendően interszubjektív vonatkozásban szerveződik meg.

Ez a problémakör a korai modernség idején, az 1849 (illetve 1867) és 1914 közötti magyar irodalom- és esztétikatörténet kontextusában jelenik meg. A korszak kezdőpontja egy nehezen feldolgozható közösségi trauma – az 1848–49-es forradalom és szabadságharc bukása – volt. E negatív sorsfordulót követően egy elnyomó, széles körben szellemi visszahúzódot kiváltó uralmi forma jött létre, majd 1867-től egy szabadabb, ám – számos kritikus értelmiségi szerint – korrupción és kisszerű hatalmi versengésen alapuló szisztéma bontakozott ki. Mindemellett a XIX. század második felében újtáira indult egyfajta – felemásan érvényesülő – gazdasági modernizáció is, amely felforgatta a hagyományos vallási, erkölcsi és kulturális értékeket.

Ezek az ellentmondásos történelmi tapasztalatok jórészt ellehetetlenítették az 1848-49 előtt virulens történetfilozófiai és politikai idealizmust, és elősegítették az Európában ekkortájt igen befolyásos ontológiai pesszimizmus átmeneti felívelését a magyar szellemi életben. Illetve hosszabb távon megalapozták egy konstruktívabb borúlátás: az eredendően „józan ténytisztelést” követelő, „neobaconiánus”, markánsan metafizika-ellenes – ám idővel a metafizika- és transzcendenciapótló „tudományvallás” rangjára emelkedő – pozitivizmus hazai térnyerését is. Így állhatott elő az a különös helyzet, hogy a közélet „szép eszméiből” kiábrándult humán értelmiségiek jelentős része is az öntudatában megerősödő, egyre inkább egységes világmagyarázatot nyújtó szcientizmus hívévé vált.

Az esztétikumhoz való – egzisztenciális alapú – érzelmi és intellektuális odafordulás, radikálisabb és kidolgozottabb változatában: a Szépség világát „új transzcendenciaként” tételező esztétizmus mint eszmei áramlat – történelmi értelemben – a politikai idealizmus, az ontológiai pesszimizmus, valamint a szcientizmus rivális irányzataként lépett fel a XIX. század utolsó harmadában, illetve a XX. század elején. Így mindhárom eszmekörnek ellensúlya volt, elsősorban mégis a pozitivistaszcientista szemléletmód kiigazításaként (adott esetben nem lerombolójaként, csak kiegészítőjeként) nyilvánult meg. Mindenekelőtt azért, mert egyértelmű elkötelezettséget mutatott olyan, a „természettudományos” ideológia által

megkérdőjelezett értékek megőrzése mellett, mint amilyen például a személyiség integritása vagy a kultúra önrendelkezése.

A dolgozat e (magyar viszonylatban) kevésbé ismert világnézeti vonulatot jórészt, de nem kizárólag a fent említett írók esszéire és esszéisztikus szépprózájára összpontosítva igyekszik bemutatni. Ezzel összefüggésben célja az is, hogy a maga szerény eszközeivel jelezze: a bölcséleti fogantatású hazai esszéirodalom gazdag – és számos ponton kevésbé feldolgozott – hagyománya jóval több, mint az afilozofikusnak mondott magyar kultúra furcsa zárványa.

2. Elméleti és módszertani reflexiók

A dolgozat tematikai vonatkozásban interdiszciplináris jellegű: irodalom- és esztétörténeti, esztétikai, antropológiai és – nem a szó szaktudományos értelmében vett – pszichológiai szempontokat ötvöz. Nem tény-, hanem szellemtudományos értekezésnek tekinthető. Múltbeli értelmezésekkel, illetve az azokra ugyanabban a korban ráépülő (újra)értelmezésekkel foglalkozik, ennek megfelelően – empirikus szempontból – jellemző rá egyfajta talajtalanság. Konkrét történeti, társadalomtörténeti tényekre és összefüggésekre a dolgozat csak az utalások szintjén tér ki.

Fontos hangsúlyozni, hogy az értekezés nem a monográfia igényével készült: nem több, mint egyszerű kommentár vagy rekonstrukciós kísérlet, amely alapvetően nem kritikai, nem polemikus, inkább apologetikus vagy rehabilitációs szándékkal íródott. Ennek megfelelően inkább „feltárni” és nem leleplezni akar; a tisztelet, a bizalom és nem a gyanakvás attitűdjét közvetíti a befogadó felé. Az általa szövegközeli és nagyobb léptékű megközelítések váltakoztatásával bemutatott szerzőkhöz, művekhez, illetve az azokat meghatározó eszmékhez eredendően a – narratív karakterjegyeket sem nélkülöző – *megértés* módszerével, beleélő módon viszonyul. Kétségtelen, hogy ez a „metodika” nehezen egyeztethető össze például az érzelmi és eszmei involváltság legóvatosabb megnyilvánulási formáit is zárójelbe helyező analitikus megközelítéssel. Viszont – ha elfogadjuk azt az előfeltevést, hogy a kutatás tárgya valamilyen szinten meghatározza feldolgozásának módszerét – a konkrét tematikát figyelembe véve, az esztétikumhoz forduló nem-azonos individuum esszéisztikus (ön)értelmezési kísérleteinek bemutatásakor mégis indokoltnak

látszik e szellemtörténeti, illetve világnézet-lélektani ihletésű tárgyalási mód alkalmazása (éppen azért is, mert napjainkban e „módszer” joggal minősíthető alternatívnak, nem-tipikusnak). Természetesen ez a beleélésen alapuló újraalkotó tevékenység nem lehet parttalan: a többé-kevésbé spontán megértést átvilágító racionális (ön)reflexió folyamatosan szerephez jut a vizsgálódás során.

A dolgozat emellett formai szempontból sem a monografikus jellegű értekezések mintáját követi. Szerkezetét tekintve inkább egymáshoz lazán kapcsolódó esettanulmányok füzére, mint egységes textus. (Igaz, a szövegstruktúra töredezettsége, az újrakezdő–ismétlő szövegszerveződési mód sok tekintetben összefügg azzal a tartalmi sajátossággal, hogy az értekezés négy egységéből háromnak is lényegi mozzanata a *kudarca* – amennyiben az esztétikai önmegváltás Péterfy, Asbóth és Justh nevével jelzett kísérletei hosszabb távon eredménytelennek, folytathatatlanak bizonyulnak.) Nyelvi vonatkozásban pedig a dolgozat egyik feltűnő jellegzetessége az, hogy számos szöveghelyen nem vagy nem feltétlenül alkalmaz „szigorúan tudományos” fogalmi apparátust, inkább egy irodalmiasabb, esszéisztikusabb, illetve retorikusabb megszólalási módot érvényesít.

3. Az értekezés szerkezete; a gondolatmenet lényege; eredmények

A dolgozat négy főfejezetből áll, és két nagyobb egységre bontható szét. Az első, viszonylag zárt egységbe tartozik az első és a második főfejezet, a másodikba a harmadik és a negyedik főfejezet.

1. Az értekezés első főfejezetének középpontjában Péterfy Jenő (második) Kemény Zsigmondról szóló esszéje áll – az első olyan nemfikciós, értekező jellegű magyar prózai alkotás, amelyben *együtt* tematizálódik a diszharmonikus individualitás és az esztétikai önmegváltás problémája. Ugyanakkor az esszé önmagában, előzményei nélkül nem értelmezhető. Elemzése során a szöveg több pretextusát is bevonom a vizsgálódás körébe: Kemény Zsigmond *Érintések* című publicisztikáját és *Széchenyi-nagyesszéjét*, Salamon Ferenc B. *Kemény Zsigmond emlékezete* című nekrológ jellegű írását, illetve Péterfy Jenő első Kemény Zsigmond-esszéjét. A felsorolt szövegek közül Kemény Zsigmond *Széchenyi-nagyesszéjének* elemzésére fordítok fokozott figyelmet – tekintettel arra, hogy a magyar eszmetörténetben Keménynél és éppen e műben jelenik meg először a diszharmonikus

individuum problémája. Dolgozatomban filológiai szempontból is bizonyítom, hogy Péterfy – de nemcsak ő, hanem a nála néhány évvel idősebb Asbóth János is – Kemény szellemi befolyása alatt értelmezi az individualitás kérdéskörét.

A dolgozat második főfejezetében Asbóth János *Álmok álmodója* című esszéisztikus regénye jut kitüntetett szerephez – az első olyan (kis mértékben) fikciós mű, amelyben szorosan összekapcsolódik egymással a diszharmonikus individuum és az esztétikai létmód problémája. E prózai alkotást – amelyet szerzője oly mértékben terhelt meg esszéelemekkel, illetve oly kevésbé tett cselekményessé, hogy szépirodalmi formában megjelenő bölcséleti műként is legitim módon értelmezhető – más, hasonló tematikájú Asbóth-értekezésekkel, meditációkkal (többek között az *Egy bolyongó tárcájából* című útirajzzal, a *Három nemzedék* című röpirattal, a *Magyar konzervatív politika* című könyv terjedelmű politikai vitairattal, A *fiatal irodalomból* című esszével, illetve Asbóth Sennyey Pálról és Apponyi Albertről szóló politikai jellemrajzaival) tárgyalom együtt. A regény kontextusának felvázolásakor emellett külön kiemelem, hogy az *Álmok álmodójának* is Kemény *Széchenyi*-nagyesszéje az egyik legfontosabb pretextusa.

Rátérve most már a tartalmi kérdésekre: az első két főfejezet egy (Széchenyi)–Kemény Zsigmond–Péterfy–Asbóth eszmei vonulat rekonstruálására tesz kísérletet. Arra törekszem, hogy kimutassam: Kemény, Péterfy és Asbóth individuum-értelmezésében egyaránt meghatározó jelentőségű az ész és a szív dichotómiája, az érzékenység kérdésköre, illetve az impresszionabilitás fogalma.

Kemény az autonóm individuum (Széchenyi) létmódjának alapját jelentő diszharmoniót két „személyiségerő”, a „szív” és az „ész” antagonizmusából eredezteti, és egyértelműen kifejezésre juttatja, hogy az utóbbi uralma az előbbi felett hosszabb távon törékenynek bizonyul. Az író ugyanakkor a diszharmonikus individuum problematikáját egy antitetikus viszony keretei között tárgyalja; élesen szembeállítja egymással azokat a történelmi szereplőket, akiknek a diszharmonia (végső soron az elfojtani szándékozott érzelmi gazdagság), illetve azokat, akiknek az impresszionabilitás (egyfajta felszínesen megélt érzékenység) határozza meg a személyiségét.

A Kemény által felvetett kérdések tovább élnek Péterfynél és Asbóthnál, azonban ők több ponton is új összefüggésbe helyezik az író–gondolkodó problémáit. Először is: a diszharmonikus individuum létezési módját mindketten „egzisztenciál-esztétikai” vonatkozásban értelmezik (szemben Keménnyel, akinél ez a kontextus még nem volt jelen). Másodsorban: a diszharmonikus individuum mindkettőjükénél – sajátos módon – impresszionábilis is. Ami arra utal, hogy a két Kemény-tanítvány – mesterükkel ellentétben –

nem egyszerűen interperszonális vonatkozásban, hanem egy személy világán belül is értelmezhetőnek tartja a diszharmonikus individualitás és az impresszionabilitás kettősségét. Harmadsorban: mindkettőjükénél – Péterfynél inkább implicit, Asbóthnál már explicit módon – megtalálható a szív és ész kettőssége mellett az esztétikai–etikai oppozíció is. A két ellentétpár nem feleltethető meg – „egy az egyben” – egymásnak, de az utóbbi egyértelműen az előbbi alapján interpretálható. Az „esztétikai” a szív rendjének érvényesülését is magában foglalja (ami nem azt jelenti, hogy a racionalitás nincs jelen ezen a területen), míg az „etikai” alapvetően akkor érvényesül, ha az ész uralkodni képes a szív felett (korlátozza, elnyomja a partikuláris vágyakat).

Az esztétikai–etikai határproblémája némiképp eltérő módon jelenik meg Péterfy Jenőnél, illetve Asbóth Jánosnál.

Péterfy Kemény Zsigmondja ebben az interpretációs keretben olyan, túlságosan is érzékeny személyiség, aki az „etikai” szférájában – reális önismeretre törekvő gondolkodóként és közéleti emberként – elfojtja vágyait, érzéseit. Ám az esszéíró hangsúlyozza, hogy Kemény nemcsak a politika világában egzisztál, hanem művész is. Így mégsem kell teljesen lemondania a „szív” illúzióiról: az esztétikum világában – egyidejűleg – legitim módon belsővé teheti azokat az értékeket, amelyeket „esze” az „etikai” térenumban megtagadott tőle. Péterfy Kemény Zsigmondja azonban hosszabb távon nem tud élni ezzel a lehetőséggel; a személyiségét tartósan meghatározó diszharmonia sikertelenségre kárhoztatja önmegváltási kísérletét.

Az esztétikai–etikai binaritás, amely Péterfy esszéjében még rejtettebben van jelen, Asbóth regényében már középponti mozzanatnak nevezhető. Ugyanakkor az oppozíció két tagja aligha tekinthető egyenlő értékűnek. A mű befejezése – és a szerző más írásai – alapján joggal feltételezhető, hogy Asbóthnál a politikum világában realizálódó „etikai” paradigmája fölényben van az „esztétikai” szabályrendszerével szemben. Az esztétikai önmegváltás nagyigényű kísérlete csupán ideiglenes egzisztenciális megoldást jelent a regény hőse, Darvady Zoltán számára. – Darvady pszichikuma igen összetett: egyszerre a szív és az ész, méghozzá nemcsak az elvont értelem, hanem a gyakorlati ész embere is, művész alkatú, ugyanakkor közéleti szerepre vágyó férfi. Ráadásul karakterében egyesíti a fogékony, illetve befolyásolható impresszionábilis, valamint a világgal és önmagával meghasonlott diszharmonikus individuum személyiségvonásait. A mű végén viszont önkorlátozást kell tanúsítania, személyiségének heterogeneitását redukálnia kell annak érdekében, hogy léte harmonikusabbá váljon. A regény zárata szerint az etikai létmód, a másokért való – nem

önérdekből, hanem kötelességből fakadó – cselekvés lesz a passzivitással összekapcsolódó esztétikai létmód pozitív, működőképes alternatívája – a hős számára.

2. Dolgozatom következő (egyben utolsó) két főfejezete egyértelműen elkülöníthető az első kettőtől. Nincs ugyanis pontosan kimutatható filológiai, recepciótörténeti összefüggés az értekezés e két nagy egységében szereplő szerzők és műveik között. A harmadik és a negyedik főfejezetben, ezekben az egymáshoz is kevésbé szorosan kapcsolódó szövegegységekben azt vizsgálom, hogyan jelenik meg az esztétikai önmegváltás kérdése – a Kemény–Péterfy–Asbóth vonulattól függetlenül – Justh Zsigmond és szellemi szövetségese, Gozsdu Elek írásaiban.

A harmadik főfejezet középpontjában Justh Aggházy Károlyról és Mednyánszky Lászlóról szóló, az önmegváltást kereső modern művészszemélyiséget nagyfokú empátiával bemutató esszéi állnak, amelyek – rövid terjedelmük ellenére – a magyar esztétizmus hagyományának legjelentősebb alkotásai közé tartoznak. Ugyanez a főfejezet tárgyalja Ignotus Justh esztétizmusát – életfilozófiai vagy inkább: „életideológiai” alapról – élesen bíráló írását, illetve a Justhhoz közelálló Malonyay Dezső Mednyánszkyról szóló szövegeinek azokat a részleteit, amelyek „egzisztenciál-esztétikai” szempontból is értelmezhetőek.

A negyedik főfejezetben Gozsdu Elek műfaji szempontból nehezen kategorizálható Anna-levélgyűjteménye jut kitüntetett szerephez. Az elemzés során fokozottan figyelek a Justh és Gozsdu gondolkodása közötti – filológiai szempontból is kimutatható – összefüggések bemutatására; kiemelem, hogy Gozsdu rendkívül összetett I. világháború-értelmezése nem érthető meg Justh *Páris elemei* című munkája, illetve az abban megjelenő hanyatlástörténeti koncepció ismerete nélkül.

A tartalmi kérdésekre rátérve: Justh első korszakának művészeti tárgyú írásaiban az esztétikai és az etikai már nem különül el olyan élesen egymástól, mint Péterfy és Asbóth műveiben – épp ellenkezőleg. Mindez nem független attól, hogy Justhnál előtérbe kerül az esztétikai önmegváltás kísérletének interszubjektív aspektusa is – a részvétetika tanítással szoros egységben (ez alapján úgy tűnik: Justhnál a részvétetika lép a kötelességetika helyébe). Justh szerint a túlfinomult, önelemző, szenvedő és másokkal „együttszenvedő”, illetve embertársait vigasztaló művész számára egyfelől a cselekvésként értelmezett alkotás, másfelől pedig az „esztétikai” és az „etikai” mozzanatait egyesítő befogadói megértés jelentheti a létproblémák megoldásának hatékony módját.

(Ám Justh második korszakában már „túllép” ezen az esztéta gondolkísérleten, és az „egészséges”, „romlatlan” népet eszményítő ideológusként egészen más választ ad az

érzékenységre, mint azelőtt. Olyat, amely az irracionalista összetevőket sem nélkülöző kollektivista eszmerendszerek irányába mutat.)

Az esztétikai önmegváltás koncepcióját, illetve az esztétizmust a dolgozatomban szereplő szerzők közül Gozsdu Elek képviseli a legkövetkezetesebben, már-már a rendszeralkotás igényével. Az idős Gozsdu úgy véli: az immanens valóság létrendjét banálisnak, illetve rútnak találó, érzékeny személyiség hosszú távon is valódi otthonra lelhet az önálló ontológiai státusszal rendelkező esztétikum világában.

Ez ugyanakkor nem azt jelenti, hogy az író – a radikális esztétizmus bűvöletében – függetlenítené magát mindenfajta etikai kérdésfeltevéstől. Mi több: Gozsdunak egyedi, markáns etikai koncepciója van – amire mindenekelőtt az utal, hogy nála is meghatározó az interszubjektivitás problémája, illetve a részvét és a megértés fogalma – éppúgy, mint Justhnál. Ám míg az előző szerzőnél az etika és az esztétika egymást alapozzák meg, Gozsdunál bonyolultabb a képlet: az „esztétikát” nem szükséges etikai alapokra helyezni (az író kissé abszurdnak tűnő alaptétele szerint: ami valóban szép, annak szükségszerűen jónak is kell lennie), etika viszont – legalábbis az ő rendszerében – nem lehetséges esztétikai megalapozás nélkül. Ennek megfelelően az *Anna-levelek* írója úgy véli: az etikai vonatkozású megértéshez – a „másikság” elismeréséhez – az analitikus látásmódon felülemelkedni képes esztétikai megértésen keresztül vezet az út.

Nyilvántartási szám: DEENK/103/2017.PL
Tárgy: PhD Publikációs Lista

Jelölt: Mórocz Gábor
Neptun kód: KNE18G
Doktori Iskola: Irodalomtudományok Doktori Iskola
MTMT azonosító: 10045382

A PhD értekezés alapjául szolgáló közlemények

Magyar nyelvű könyvek (1)

1. **Mórocz, G.:** Túl a diszharmoníán: Az esztétikai létmód problémája Péterfy, Asbóth, Justh és Gozsdu esszéisztikus írásaiban. Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet : L'Harmattan, Budapest, 138 p., 2016.

Magyar nyelvű könyvrészek (2)

2. **Mórocz, G.:** "Egzisztenciál-esztétikai" alapkérdések Justh Zsigmond és Malonyay Dezső Mednyánszkyról szóló írásaiban.
In: Teremtés - politika és művészet : a Molnár Tamás Kutató Központ tanulmánykötete, 2015.
Szerk.: Eker Mária és Molnár Attila Károly, Nemzeti Közszerződési Egetem Molnár Tamás Kutató Központ, Budapest, 323-337, 2015. ISBN: 9786155527739
3. **Mórocz, G.:** Túl a diszharmoníán: Összefüggések Kemény Zsigmond és Asbóth János "érzékenységgelfogása" között.
In: Túl posztokon és izmusokon : művészetelméleti tanulmányok. Szerk.: Falusi Márton, MMA MMKI : L'Harmattan, Budapest, 22-51, 2015. ISBN: 9789634141044

Magyar nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (6)

4. **Mórocz, G.:** Közelítések az esztétizmushoz.
Magy. műv. 4 (3), 129-136, 2016. ISSN: 2064-3799.
5. **Mórocz, G.:** Részvét a létharcon túl.
Irod. mag 1 (2), 71-72, 2014. ISSN: 0865-2910.
6. **Mórocz, G.:** Részvét a létharcon túl.
Kommentár. 2, 53-59, 2014. ISSN: 1787-6974.
7. **Mórocz, G.:** Zsákmány és melódia: egy Gozsdu-lel szemei hátterének felvázolása.
Tiszatáj. 68 (8), 69-76, 2014. ISSN: 0133-1167.

8. **Mórocz, G.:** Péterfy Jenő Széchenyi-képe (illetve tágabb kontextusban: Péterfy és a romantikus individuum).
Valóság. 56 (12), 60-66, 2013. ISSN: 0324-7228.
9. **Mórocz, G.:** A bolyongás is "rendszer": Egzisztenciális problémák Asbóth János regényében és értekező prózájában.
Irodalomismeret online. 4, 120-150, 2012. EISSN: 2063-0719.

Egyéb folyóiratközlemények (1)

10. **Mórocz, G.:** Justh Zsigmond válogatott művei. Szerzői kötetek: [Ismeretítés].
Kortárs. 68 (11), 102-104, 2014. EISSN: 0023-415X.

További közlemények

Magyar nyelvű könyvrészletek (1)

11. **Mórocz, G.:** Babits Mihály és az antiintellektualizmus.
In: Babits és kortársai. Szerk.: Majoros Györgyi, Sipos Lajos, Tompa Zsófia, Cédrus
Művészeti Alapítvány : Napkút Kiadó, Budapest, 184-190, 2015. ISBN: 9789632634562

Magyar nyelvű közlemények hazai folyóiratban (2)

12. **Mórocz, G.:** Antiintellektualista eszmei tendenciák Szomory A tudósok című regényében.
Tiszatáj. 68 (11), 82-92, 2014. ISSN: 0133-1167.
13. **Mórocz, G.:** Ricoeur és a braudeli "hosszú idő" problémája.
Belvedere merid. 26 (3), 129-138, 2014. ISSN: 1419-0222.
DOI: <http://dx.doi.org/10.14232/belv.2014.3.9>

Egyéb folyóiratközlemények (5)

14. **Mórocz, G.:** Aki hozzászélidült a világhoz.
Magy. napló. 8, 58-59, 2016. ISSN: 0865-2910.
15. **Mórocz, G.:** Kéregnek döntött homlok, földön ódalgó tekintet.
Magy. napló. 11, 83-84, 2016. ISSN: 0865-2910.
16. **Mórocz, G.:** Lépéspróbák egy monográfia felé.
Tiszatáj. 70 (12), 102-104, 2016. ISSN: 0133-1167.
17. **Mórocz, G.:** Az érzékiség mint szakralitás.
Magy. napló. 26 (7), 66-67, 2014. ISSN: 0865-2910.

18. **Mórocz, G.**: Egy vagabund vallomásai avagy az antiparanooid fanatizmus esztétikája.
Apokrif. 7 (2), 60-66, 2014. ISSN: 2060-3207.

A DEENK a Jelölt által az iDEa Tudóstérbe feltöltött adatok bibliográfiai és tudományometriai ellenőrzését a tudományos adatbázisok és a Journal Citation Reports Impact Factor lista alapján elvégezte.

Debrecen, 2017.04.19.

